

Elsőrendű egy és többvasu ekéket, 6- és 8-vasu kultivátorokat, tárcsásboronákat, továbbá hirneves „Mosoni Drill” és „Vera II” sorvetőgépeket, sorbetrágyázó új „Royal Drill” kombinált vetőgépeket, rostákat, konkolyozókat és szüretelő eszközöket szállít:

„KÜHNE” mezőgazd. gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest.

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

2012

MINDEN GAZDA

érdeke, hogy összes **gép- és motor** szükségleteinek beszerzésekor

az **E. K. A. R. T.**

Motor-, Gép- és Ipartelepek berendezési osztályától

kérjen ajánlatot.

I g a z g a t ó s á g:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

Telefon: 827. sz.

Távirati cím: "EKART"

NAGY JAVITÓMŰHELY

mindenféle rendszerű gépek javítására.

3033

Név és védjegy
törvényes
szabadalom.

SZENZÁCIÓ! REITTER OSZKÁR nagybecskereki főkapitány és baromfitenyésztőnek nagyszerű **PATKÁNIN!**

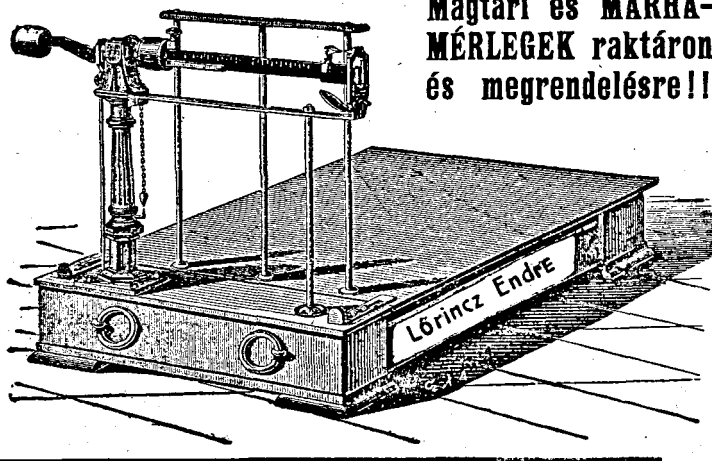
találmánya a **patkányirtó szer** (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas. Egy adag ára 2 kor. Minden adaghoz használati utasítás! Biztos irtásért jótállás. Ismertető prospektust - kérésre - ingyen küld:

REITTER OSZKÁR főkapitány **PATKÁNIN** gyárának vezetősége, **NAGYBECSKEREK.**

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

3111

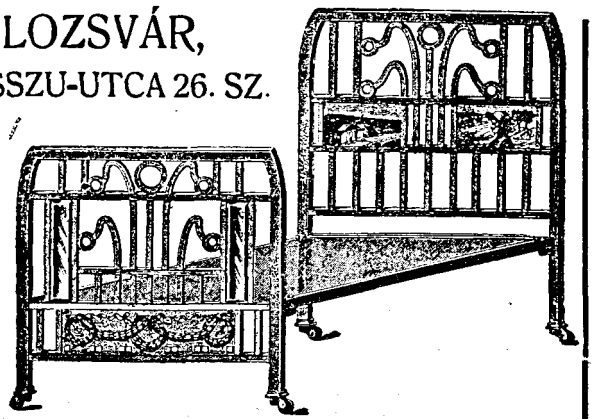

**Magtári és MARHA-
MÉRLEGEK raktáron
és megrendelésre!!**

ELVÁLLAL :

Vas és fémből előállítható szak-
májába vágó minden munkát. Kór-
házak, szállodák, gazdaságok, is-
tállóknak, tehenészetek stb. fa, vagy
fémbutorral való berendezését.
Folyósó, lépcső és sirrácok készi-
tését. Gazdasági és kerti kerítéseket
Kerti butorokat és sátrakat. Réz-
és vaságyakat és butorokat, stb.

KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.

Költségvetéseket és rajzokat kívánatára díjtalanul ad.
Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak!
Szakszerű tökéletes munka!

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK!

A KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzügyintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjal 1.302692 korona 10 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

2004

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kama-
tozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza.
Leszámítól váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapíro-
kat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönö-
ket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok
vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáráttal.
Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti
könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt
csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek
mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Buzát vesz

készpénzért — Kolozsvártól 50 kilométernél nem távo-
labbi helyekről — 100 q.-tól bármily mennyiségig az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvártt, Attila-utca 10. szám.

Mintázott (fél kg.) ajánlatok sürgősen beküldendők!

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJEBLENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐ-EGY ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVAR, APTEKA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Hadikincstár	369
A gazdák és a háboru	369
Néhány szó a dohányföldök trágyázásáról. Gy. K.	370
Kisebbszakközlemények	370
Egyleti élet	371
Kormányintézkedések	372
Vegyes közlemények	372
Hirdetések.	

Hadikincstár.

A levegőben dalogató pacsirtának bizonyosan elakad a szava, csicsergő ajka megnémul, ha látja, hogy rövid néhány óra leforgása alatt mennyire megváltozott az ország képe. A napsütötte országuton, sőt még a virágokkal szegélyezett dűlőutakon is nem élettől megrakott szekerek vonulnak, hanem tüzes paripáktól vontatott nehéz ágyuk, amelyek rövid idő múlva halált fognak okádni magyar hazánk ellenségeire. Hová tűnt el az augusztusi Magyarország gyönyörű szép képe? Lám, még a kászák is ki vannak egyenesítve, mint minden olyan alkalommal, amikor az ország veszélyben forog, amikor arról van szó, hogy védeni kell ezt az imádott földet, amely bennünket éltet, amely bennünket ápol és eltakar. Itt van tehát a háboru, még pedig olyan háboru, amilyenre a világtörténelemben példa nincs. Nem két nemzet, nem két ország fog szemben állani egymással, hogy leszámoljon, de a nemzeteknek az a két csoportja az országoknak, az a két szövetségese, amelyik egyrészt a kulturát, a béke és haladni vágyást, másrészt a falánk, csak nyers erővel való hódítás vágyát képviselte.

Vajjon kié lesz ez a győzelem? Ez a kérdés kel ma minden ajkon s erre a kérdésre a higgadt ítélet ma még nem is tud választani, csakis az Istenbe s önmagunk erkölcsi és anyagi erejébe vetett hit. Aki bizik a Gondviselésben, bizik önmaga s nemzetének országának, birodalmának erkölcsi és anyagi erejében, az tudja, hogy a győzelem csakis ott lehet, ahol tulsúlyban van nem a fegyveres kéz, de az anyagi és erkölcsi erő. Vessen tehát mindenki számot magával, önön lel-

kiismeretével és akkor előre látja ajövendő képét.

Az a dalos jókedv, az az egész országban végigszárguló lelkesedés, ami a harcmezőre induló katonáinkat kíséri, azt bizonyítja, hogy mi bizva bizunk igazságos ügyünk kezében bizva bizunk abban, hogy az a leszámolás ami hosszú béketűrés után következett be, a mi javunkra fog eldőlni.

Ez a jókedv, ez a lelkesedés a mi hadikincstárunknak a legelső s talán legbecsesebb tőkéje. Ezt kell egész a leszámolás végéig gyarapítani, de amellet új tőkéket, új kincseket is kell szerezni hozzá. S vajjon miket?

Szükségünk van elsősorban *nyugodtságra, higgadtságra*. A nyugodtság, a higgadtság teszi a célzó fegyvert biztossá, ez szünteti meg a harcoló kar remegését, ez teszi áttekintővé az emberi észre és éleslátóvá még a hibás szemeket is. Őrizték meg nyugodtságukat, különösen az itthon maradottak. A háboruban nem a sirató asszonyokra van nekünk szükségünk, nem sóhajtozó öreg apákra és jajgató gyermekekre, hanem olyanokra, akik a harcba szállt keményöklü férfiakat a munkában fel tudják váltani. A magyar földművelő asszony, a férfiak boldogítására hivatott magyar leány, a hajlott kóru, de munkabíró magyar földműves bizonyosan tudni fogja, hogy mi a kötelessége, tudni fogja azt, hogy nekik kell pótolniok azokat, akik itt, a haza kalászt termő földjén az erőt, a munkát és a mindenkori jólétet képviselték.

Lelkesedés és önbizalom kell az el távozottaknak, a haza védőinek. Nyugodtság, higgadtság, kötelességtudás kell a hátramaradottaknak. Ha a hadikincstárnak ezek az értékes tőkéi a leszámolás végórájáig k inem fogynak, akkor biztos a győzelmünk.

Van ugyan egy kiapadhatlan készlete is a hadikincstárnak, ez: *a nemzet történelmi multjába vetett hit*. Ezer esztendeje élünk itt ezen a földön, láttuk Európa minden nemzetének a születését. Olyan ősi jussa a Kárpátoktól határolt földterülethez senki másnak nincs, mind

nekünk. Pedig Hányszor gázoltak rajtunk keresztül. Volt idő, hogy a világ minden tája felől jött ránk ellenség, volt idő, hogy nálunknál sokkal hatalmasabb népcsordák akartak bennünket megsemmisíteni, de csak legázolni tudtak. Nyögünk már százados rabságot is, de idők multával mégis le tudtuk a rabbilincseket rázni. Az élet fája nagyon sokszor virult ki már felettünk. Most is ki fog virulni, bár milyen viszontagságokat, szenvedéseket hozzanak a bekövetkező napok. Ki fog virulni már csak azért is, mert ma mellettünk van a világnak minden becsületes embere.

Ellenségeinkről pedig kár beszélni is.

A gazdák és a háboru.

Az Országos Magyar Gazdasági Egylet hivatalos lapja, a Köztelek, utján szótartat intéz a magyar gazdatársadalomhoz, melyből kiemeljük a következőket:

A szótart megállapítja, hogy a hadviselés legnagyobb szociális kérdése a bevonult családtagjairól való gondoskodás, amiből kiemeljük a következőket: A szótart megállapítja, hogy a hadviselés legnagyobb szociális kérdése a bevonult családtagjairól való gondoskodás, amiből kiemeljük a következőket: Ghillány Imre báró földművelésügyi miniszter maga is szívére kötötte a gazdaközönségnek a gazdasági cselédek sorsát. Hisszük azonban — úgy mond a szótart, — hogy erre a nemes buzdításra nincs szükség, mert elképzelhetetlennek tartjuk, hogy akadna olyan gazda, aki a hadba szállított gazdasági cseléd családját kítaszítaná. Ez a cselédet nemcsak lelketlen volna, de esztelen is. Szerencsére a magyar gazdák magatartásán legfeljebb a rágalom nyelve akadhat fenn. Kis- és nagygazdák egyaránt az emberi érzés melegével és önkényt értetődő áldozatkészséggel vették át az alkalmazottjaik és cselédjeik hátrahagyottjairól való gondoskodást. Örvendünk lehetne, ha a nem keresőképes családok más területen is hasonló oltalmat élveznének. Sajnos, a gazdasági munkások családtagjaira nézve nehezebb a helyzet, különösen azért, mert a szokásos nyári keresmény egy része elmaradt. A háboru elhuzódása esetén vajmi savanyu sora várna a munkások családjaira, ha téltenségre volnának kárhozhatóva. Csak hogy a munkaalkalom most éppenséggel nem hiányzik, sőt örül a gazda, ha aszszonyi és gyermeki munkaerővel, úgy, ahogyan pótolhatja az elvont férfikart. Szükségtelen a gazdaközönséget a nők és

Ajánlunk jutányos áron:

Aratáshoz: belföldi eredeti amerikai és irlandi manillát, kévekötelet, aratógépeket.

Csépléshez: gépolaj, gépkenőcs, gépszíj, zsák, ponyva és különféle szenekeket.

Peronospora ellen: rézgálicot, pulvazurót, provinót, dr. Aschenbrandt bordói port, továbbá saját „MEZŐGAZDÁK” védjegyjű és eredeti Vermorel-permetezőt és rajnavidéki háti porozót.

Szőlőkötözéshez: prima és extra majunga raffia hánccsot.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V, Alkotmány-u. 29 Külön ajánlatokkal és árjegyzékekkel készségesen szolgálunk

gyermek foglalkoztatására serkentünk, mert a rendkívüli időknek ez a kötelessége teljes összhangban van a gazda jól felfogott érdekeivel. Utalva ezután arra, hogy a folyó év végén nem ér véget a háború, vagy nem készülhetnek el a béke művel, mely esetleg több időt követel és éppen úgy leköti az erőket, mint maga a háború, figyelmeztet a szót arra, hogy a gazdáknak nemcsak a hordásra, cséplésre kell tehát a gazdáknak gondolniok, hanem a kivételes viszonyoknak megfelelően kell berendezkedniök a jövő évi termést biztosító munkálatokra is. A hosszabb időre való berendezkedésnél csak a létező munkásállomány jöhet tekintetbe, még pedig első sorban a nők és gyermekek munkaképességének lehető legcélszerűbb kihasználása. Mindenképpen súlyos gondokat és új feladatokat ró a gazdaközönségre a kivételes állapot, melynek mostohaságát fokozza a pénzinség és az üzleti élet fennakadása. Nincs vásár, mert a pénz vérkeringése megakadt, a napi élet forgalmának szánt tőke is acélszekrények falai mögé húzódott, a kereskedelem tökéletesen megbénult. Noha a moratorium elrendelése és a tőke védelmére szükség volt, mégis a pénzügyi intézetek ugyszólván szolut elzárkózása nagyobb fejvesztettséget, riadalmat és zavart okozott, mint a mennyit előidézni szükséges. Okvetlen szükség van a moratorium gondosabb, az üzleti és gazdasági élet követelményeinek megfelelőbb szabályozására. Fel kell szabadítani a kereskedelmet és ezen keresztül a mezőgazdaságot. A szót szerint a kormány ezt a kérdést igen beható tanácskozás tárgyává teszi és már legközelebb olyan intézkedések fognak történni, melyek jelentékenyen könnyíteni fognak a helyzeten. Valamennyi gazdasági egyesület úgy találhat méltó feladatot e nehéz napok alatt, ha a nemzeti élet minden szolgájának tekinti magát. Őrt áll a gyengék fölött, közvetítőjévé válik a panasznak, fentartó szervévé a rendnek, szigorú vigyázójává a visszaéléseknek, kiegészítőjévé a hatóságoknak. Mi, akik nem ütünk sebeket, gyógyítsuk azokat, mint a jog, a rend, a tisztesség és az emberszeretet katonái. Ezek után így végzi a szót: Ránk néz a föld, melyet most fiaink a határokon védenek. Nekünk kell végeznünk szűk erőnkkel a szántás-vetés termékenyítő munkáját. Gyermekek verejtékének, bánatos anyák könnyecskéinek kell a barázdákat beharmatoznia, hogy a fiukat, akik győztesen fognak visszajönni, boldog csókkal és terített asztallal fogadhassuk. Imádkozó szívet, keményen dolgozó ókarokkal várjuk és hiszünk a jövőt.

Néhány szó a dohányföldek trágyázásáról.

Dohányföldjeink az istálló trágyát eléggé meghálálják s minőség romlás nélkül is bő terméssel fizetik. Az istállótrágyára azonban sok olyan irányban van ma szükség minden gazdaságban, hogy az

esetben, ha dohány alá trágyázunk, egyéb növényt kell istállótrágyázatlanul hagynunk, ennek folytán pedig méltán lép előtérbe az a kérdés, vajjon istállótrágya hiányában nem lehetne-e a műtrágyákkal kedvező eredményeket elérni a dohánytermelés terén is. Erre nézve az eddigi kísérletek alapján — melyeket főként Kerpely Kálmán folytatott eredményesen — megállapítható, hogy a dohány műtrágyák iránt nagyon is hálás s így a műtrágyák segítségével csak olyan kedvező eredmények érhetők el, avagy talán még jobb is, mint az istálló trágyával egymagában. Ha ennek dacára a műtrágyák használata nálunk még kevésbé terjedt el a dohánynál, mint egyéb növényeinknél, annak a feles kerteszet az oka, amely a műtrágyázás felelő költségét nem akarja viselni.

Ezzel szemben azonban megfontolandó az, hogy az istállótrágya sem jár ki ingyen, az is pénzbe kerül s így tulajdonképpen egyre megy, hogy a dohány, vagy más növény alá alkalmazzák a műtrágyát. Nagyon sok gazda van az országban, aki a műtrágyázás által elért rendkívül kedvező termésátlagok hatása alatt ma már rendszeresen trágyázza a dohányát s így biztosra vehető, hogy a dohány természetesen terén is mindenütt rátérnek majd a dohány műtrágyázására, ha másként nem, úgy a feles kerteszet feladásával, annyival is inkább, mert a dohánynak házilag való termelése bár több gonddal és fáradsággal, de kétségtelenül nagyobb haszonnal is jár.

A dohány műtrágyázásánál a gazdának arra kell törekedni, hogy a dohány termőképességét is lehetőleg fokozza, de csakis minőségének rontása nélkül. Miután pedig a túlságosan nagy mennyiségben alkalmazott nitrogén nem javítja a dohány minőségét, azért abban az esetben, ha istállótrágyával bőven ellátott földbe ültetünk dohányt, úgy egyéb nitrogén trágyát a mellé alig szabad alkalmaznunk s így csakis abban az esetben adunk nitrogént, ha az istállótrágyával nem trágyázott földön a kiültetett gyenge palánták felsegítése egy kevés chilisalétrommal mellőzhetetlennek látszik. A chilisalétrom rendkívül gyors fejlődést eredményez, aminek folytán a dohány-növény a kártételnek kevésbé van kitéve. Evégből mintegy 40—50 kg. chilisalétromot kell alkalmazni kat. holdanként a palánták megeredése után azonnal és pedig csakis a palántasorok mellett elhíntve. E célra a kézi chilisalétromszórógép jónak bizonyult. A chilisalétromnak mérsékelt adagolásával a dohány minőségének rontása nélkül a palánták hamar erősödnek, gyors fejlődésnek indulnak, ami így a termések lényeges biztosítékát is képezi. Ilyen eljárással a debreceni dohánykísérleti állomás holdanként 200 kg.-mal több dohányt nyert, holott a salétromozással mintegy 12 korona kiadás járt csupán.

Kiváló jelentőségű a dohánytrágyázásnál a foszforsavtrágyázás, bár a dohány nem is túl foszforigényes növény.

A foszfortrágyák sorából a szuperfoszfát hazai tapasztalatok szerint kitűnő dohánytrágya, amellyel 200—400 kg. terméstopplettet érhetünk el. Kat. holdanként 150—200 kg. 18 százalékos szuperfoszfátot kell alkalmazni legkésőbb a vetőszántás előtt elszórva, sőt szárazabb vidékeken jobb még korábban elhinteni. A trágyázási költségek kat. holdanként 18 koronát igényelnek; ezzel szemben az elérhető dohányterméstopplett értéke 80—160 korona. Olyan nagy haszon ez, amely még akkor is jelentőségteljes, ha felét a dohánykerteszeknek kell átadni. A műtrágyázásnak azután a dohányt követő buza is hasznát veszi.

A dohány, bár káliigényes növény s így sokkal több kálit vesz ki a talajból, mint foszfort, mégis a kálitrágyák alkalmazását csak ritkább esetben fizeti vissza elegendő terméstopplettel. Onnét van ez, mert hazánk talajai általában véve szegények ma foszforban, káliban ellenben kivált kötöttebb talajaink bővebbek; másrészt pedig a kálit a dohány könnyebben is tudja felvenni, mint a foszforsavat. Hazai tapasztalatok szerint a káli inkább csak a levél égő képességét s a dohány színét javítja; az eredmény tehát nem nyilvánul meg a terméstopplettben s így gazdaközönségünk annyival kevésbé fektet sulyt a kálitrágyákra, mert a minőségbeli különbségeket a dohánybevéltáznál alig fizetik. Nagy jelentősége van a kálitrágyázásnak homokos vagy könnyű talajokon, de e helyeken is csak foszfortrágyázással kombináltan.

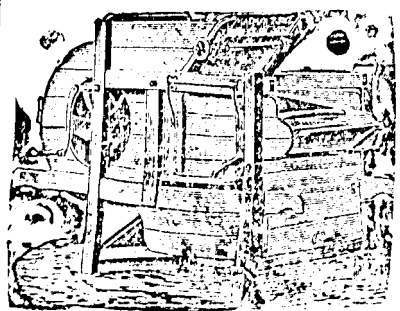
A nálunk forgalomban levő kálitrágyák kétfélék: klórmentesek és klórtartalmúak. Előbbiekhez a kénsavas és kova-savas kálium, az ugynevezett martelin, utóbbiakhoz a mérsékelt mennyiségű klórt tartalmazó 40 százalékos kálisó tartozik. Dohánynál a martelin alkalmazása a célszerűbb, mert semmi káros hatással nincs a dohány minőségére, ha az időjárás szárazabb, a dohány minőségét és égő képességét rontja. Ez az utóbbi eset azonban csak akkor állhat fenn, ha tavasszal, vetőszántás előtt alkalmazzuk a kálisót, ha azonban már ősszel kiszórjuk, úgy a téli csapadék kétségtelenül kimossa a klórt s így a talajban visszamaradó káli ugyanazzal a hatással van, mint a tisztított kálisó. Ezzel az olcsóbb kálitrágyázás kérdése is meg van oldva olyan talajokon és vidékeken, ahol kálitrágyákat okvetlenül kell alkalmazni. Gy. K.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Adat a mezőgazdaságok jövedelmezőségéhez. Német birodalmi példákat hozok fel, de azt hiszem, hogy ezekhez amugy nagyjában hasonlóak a magyarországiak is.

Tüzetes könyvvezetések adatai szerint 95 mezőgazdasági birtok közül 57 dolgozik 4%-os kamathozamot meghaladó sikerrel, 38 pedig azon alulival. És pedig:

Veszteséggel 5 birtok,

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb
eredeti „KALMÁR” rostát

sziveskedjék **árlégyzék**et kérni amellyel több oldalu
anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

2006

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselet: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest, V., Váci-körút 32.

- 0—1%-kal 6 birtok,
- 1—2%-kal 5 birtok,
- 2—3%-kal 6 birtok,
- 3—4%-kal 16 birtok.

Veszteséggel vagy 4%-on alul álló eredménnyel a következő főbb okok miatt dolgoznak a mondott birtokok:

1. nagy távolság a vasútállomástól;
2. túl magas tőke az épületekben, gépekben, állatállományban;
3. alacsony tej-ár;
4. a birtok magas ára;
5. magas munkabérek.

A 4%-on felül jövedelmező eredményekre előnyösen folynak be:

1. kedvező forgalmi körülmények;
2. jó eladási viszonyok;
3. jó talaj és kedvező időjárási viszonyok.

Mindezt hiába volna azonban általánosítani, vagyis a több-kevesebb jövedelemből mindig azonos okokra következtetni, mert a könyvvezetés ilyes adatai természetesen nem szentírások, de kétségtelenül felettén tájékoztatók és tanulságosak s önbizálatra és megfontolásra méltók s alkalmat szolgáltatnak. *i. y.*

+ A magyar föld termőképessége. A magyar gazda azt hiszi, hogy egy-egy jó esztendőben, mikor fagy, szárazság, jégeső, rozsdakár nem éri vetését, olyan jó termést ad földje, hogy annál jobbat már elérni sehol se lehet. Pedig ebben a feltevésében nagyon csalódik, mert bár más országok földjéhez viszonyítva, a mi földünk minősége kitünő, mégis kisebb termést ad az mint aminőt más országok gyengébb földje adni szokott.

Ne tekintsük azt, hogy Németország földje éppen kétszer annyi termést ad mint Magyarorszáé, hanem nézzük csak a szomszédos Ausztria termésátlagait és arról fogunk meggyőződni, hogy Ausztria földje nemcsak hogy nagyobb terméseket ad mint Magyarország sokkalta jobb földje, de termésátlagai is inkább fokozódnak mint Magyarorszáé.

Nem akarjuk e helyen részletes statisztikai adatokkal untatni az olvasót, csak annyit említenek fel, hogy míg Ausztriának termésátlaga a négy főkalászosban az utóbbi 13 év alatt 44 százalékkal emelkedett, addig Magyarország termésátlaga ugyanezen idő alatt, ugyanezen négy főkalászosnál csak 23 százalékkal. S míg 1890-ben Magyarország 13 és fél millió métermázsával mutatott fel nagyobb termést négy főkalászosában mint Ausztria, addig 1913-ban már csak 3 és fél millió métermázsával. Ha tehát Ausztria gabonatermésének emelkedése továbbra is ilyen mérveket ölt, Magyarország pedig továbbra is ilyen lassu léptekkel halad, akkor néhány év múlva Ausztria már több szemes terményt produkál mint Magyarország, vagyis nemcsak ipara terén, de a mezőgazdasági téren is vezetni fog.

Ennek a körülménynek oka egyedül az, hogy Magyarországon nem trágyáznak kellőleg s ennek következtében a földek nem adhatnak olyan nagy termést, mint azon országok földjei, amelyek sokkalta jobban lesznek trágyázva úgy istálló, mint műtrágyák segítségével. Magyarországon csak egy tized annyi műtrágya fogy el kat. holdra átszámítva mint Németországban és csak fél annyi mint Ausztriában. Ne csodálkozzunk tehát azon, hogy ezeknek az országoknak termésátlaga sokkalta nagyobb, mert tudni kellene nekünk is, hogy a növények nagy termést csak az olyan földekben adhatnak, amelyben sok a növényi tápláló anyag. Miután pedig ezt a sok növényi tápláló anyagot egyedül istálló trágyával nem juttathatjuk bele a talajba, mert csak fél annyi istálló trágyánk van, mint amennyire szükség lenne, következésképpen hozzá kell nyulni nekünk is a műtrágyák, főleg pedig a foszforsav tartalmu műtrágyák használatához, mert nincs egyetlen gazdasági eljárás sem, amelynek segítségével olyan kevés tőkebefektetéssel, olyan gyorsan és olyan nagy mértékben emelhetnők termésátlagunkat, mint a célszerűen alkalmazott műtrágyákkal.

Ha őszi buzáját és rozsát minden gazda szuperfoszfátot talajba vetné, ha tehát kat. holdanként vetőszántás előtt 150—200 kg. szuperfoszfátot szórna ki, akkor rövidesen odaemelkedne termésátlagunk, mint ahol Ausztriáé áll, miálta nemcsak az egyesekre háramolna kat. holdanként 30—60 koronával több tiszta haszon, hanem országunk jövedelme is közel egy fél milliárdal emelkedne.

+ Cukorrépa sorbaműtrágyázási eredmények. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1912-ben sortrágyázó vetőgép bemutatást rendezett a balatoni cukorgyár uradalmában, amely alkalom sorba és szórva műtrágyázási kísérletek megejtésére is felhasználottatott.

A kísérleten résztvevő 6 gép mindegyike hat 1200 négyszögöles parcellát vetett be, melyek közül az első és negyedik trágyázatlan maradt, a második és ötödik szórva, a harmadik és hatodik pedig sorba műtrágyázott. A kísérlet tehát 54 parcellán végeztetett, amelyek közül 16 trágyázatlan maradt, 18—120 kg. szuperfoszfáttal és 30 kg. chilisalétrommal szórva, 18 parcella pedig 60 kg. szuperfoszfáttal és 15 kg. chilisalétrommal sorba műtrágyázott. A kísérlet eredménye a következő volt:

Termett a trágyázatlan parcellákon átlagban 112.93 mm. cukorrépa; a szórva trágyázott parcellákon az átlagtermés 119.38 mm., a terméstöbblet 6.45 mm., a trágyázási költség kb. 21 korona. A sorba trágyázott parcellákon az átlagtermés 123.55 mm., a terméstöbblet 13.62 mm., a műtrágyázási költség pedig kb. 14 korona. Míg tehát a szórva trágyázás mellett a terméstöbblet alig hogy fedezte a műtrágyázási költséget, addig a sorba trágyázásnál mint-

egy 20 korona tiszta haszon mutatkozott. — Hogy tehát talajunk foszforsav tartalmát állandóan fokozzuk s ezáltal nagyobb utótermést biztosítsunk, amit egyedül a sorba-trágyázással nem érhetünk el, leghelyesebb a cukorrépának szánt földet 100—150 kg. szuperfoszfáttal szórva s 60—100 kg. szuperfoszfáttal sorba trágyázni. Ilyen módon érhetjük el a legnagyobb cukorrépa termést s utána a legnagyobb árpa termést.

EGYLETI ÉLET.

Jegyzőkönyv

felvétel az E. G. E. kolozsmegyei szakosztályának 1914. évi június hó 21-én Kolozsvárt a gazdasági akadémia külső telepén tartott közgyűléséről.

Jelen voltak dr. Páter Béla akad. igazgató, szakosztályi alelnök elnökle alatt: Ritter Gusztáv, Fekete Antal, Tokaji László, Benkő József, Lázár Ferenc, Farkas Árpád, Lóza Kálmán, Bauer A., továbbá Györgyfalva, Magyarkapus, Kiskapus, Szászfenes, Kolozskara, Gyerővásárhely községekből mintegy 50 kisgazda. Jegyzet: Dr. Cséser Lajos szakosztályi előadó.

1. Elnök jelenti, hogy az alispán-elnök akadályozva lévén, őt bizta meg az elnökléssel. Örömmel üdvözlö a szép számmal megjelenteket, teszi ezt kettős szempontból: mint szakosztályi alelnök mindenkor készségesen támogatja a falusi közigazdasági tevékenységet, de mint a gazdasági akadémia igazgatója tanártársaival egyetemben nemcsak a nagyközönségnek, de minden egyes törekvő kisgazdának is rendelkezésre áll bármely őt érdeklődő gazdasági törekvésében. Az akadémia kapuja tárva van mindenki előtt, tanácsosal, példával utbaigazitanak mindenkit s kívánatos, hogy ezentul falunként is spontán minél több kisgazda keresse fel az akadémiát tanulás s jó példalátás okáért. A sürűbb, állandósult érintkezés reményében újból szívesen üdvözlö a megjelenteket. A szívből jövő s őszintén megéljenzett elnöki megnyitó után:

2. Előadó felolvassa a szakosztálynak, mult 1913. évi működését, bemutatja az 1914. év működési tervét, konstataja, hogy a gazdasági tevékenység mind nagyobb körben terjeszkedik. És ez még erősödni fog, ha a falun ezentul a kitartás, türelem és egyetértés mind jobban megerősödik. Elnök indítványozza, hogy előadónak jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék.

3. Fekete Antal (Györgyfalva) készséggel hozzájárul az elismeréshez, de a falusi nagyközönség nevében nemcsak a szakosztály elnökségének, de a kolozsvári min. kirendeltségnek is köszönetet szavazna, mert az elmúlt 1912—1913 rosz gazdasági évek inségei közt igen sokat segítettek a falusi közönségen.

4. Elnök felkéri Farkas Árpád akad. tanárt előadása megtartására. A élénk érdeklődéssel hallgatott fejtegetések után Deretei Kiss István türei kisgazda indítványára köszönetet szavaztak az előadónak is.

5. Elnök berekesztette a közgyűlést. Nyomban megtartatott a gazdasági tárgysorsjáték, amidőn a szakosztály jóvoltából mintegy 30 gazdasági eszköz osztatott ki emlékül.

K. m. f.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzölök és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A kereskedelemügyi és földművelésügyi m. kir. minisztereknek a cséplőgépek hajtására szolgáló gőzgépek (lokomobilok) önálló kezelésére szükséges gőzgépkezelők és gőzkazánfűtők alkalmazása tárgyában folyó évi augusztus hó 4-én 59.651 K. M. sz. alatt kiadott rendelete.

A földművelésügyi m. kir. miniszterrel egyetértőleg az iparfelügyelet és kázanvizsgálat tárgyában 1901. évi március hó 30-án 17001/1901. K. M. szám alatt kiadott utasítás 46. §-a további intézkedésig oly rendelkezéssel egészítették ki, mely szerint abban az esetben, ha az e szakaszban meghatározott képesítésű gépkezelő vagy fűtő a mozgósítás következtében nincs rendelkezésre, cséplőgépet hajtó gőzgép (lokomobil) önálló kezelésére és önálló fűtésére olyan egyént is lehet alkalmazni, akiről — habár az e §-ban meghatározott képesítést bizonyítvánnyal igazolni nem tudja — eddigi alkalmaztatását tekintve, alaposan fel lehet tenni, hogy ily gőzkazán fűtésére és gőzgép kezelésére kellő gyakorlati jártassága van (pl. nem képesített gépész, fűtő, etető stb.)

Budapest, 1914. évi augusztus 5-én.

Báró Harkányi János s. k.
kereskedelemügyi m. kir. miniszter

Báró Ghillány Imre s. k.
m. kir. földművelésügyi miniszter

A m. kir. földművelésügyi miniszter 1914 évi augusztus hó 5-én 7282. eln. 1914. sz. alatt kelt és valamennyi főispánhoz intézett leiratának másolata.

A mozgósítás megtörténte után nem szabad megfeledkeznünk azokról a tendenciákról, amelyek a hadrakelt seregbe bevonult védőkötelesek helyett is az itthon maradottaknak kell elvégezni. Nevezetesen komolyan gondolnunk kell arra, hogy a mezőgazdasági munkák elvégeztessenek. Igaz, hogy a gazdálkodók, a gazdasági cselédek és munkások jelentékeny része fegyverben áll, de az itthon maradt ifjak és idősebbek és az asszonyok munkájának fokozottabb igénybevételével, ha nehézségekkel és késedelemmel is, nemcsak a termés betakarítása, hanem a jövő évi termést előkészítő munka is elvégezhető. Tekintettel arra, hogy ezen gazdasági munkák elvégzése még a hadviselés szempontjából is most a lehető legfontosabb, szükséges, hogy t. Cimed a hatóság és társadalmi tényezők vállalták közreműködésével, hazafias buzgalommal oda hassen, hogy a gazdasági munkálatok minden kishitű elernyedés helyett megfeszített kitartással, egymás segítségével folytattassanak és elvégeztessenek. Felkérem ehhez képest t. Cimedet, hogy ha az érdekeltek ilyen irányu vezetésére szükség van, sziveskedjenek a gazdasági ügyelet elnökségével egyetértésben a gazdasági felügyelőség, a törvényhatósági és községi tisztviselők, esetleg a szomszédos törvényhatóság közreműködésével a helyi viszonyok által indokolt módon olyan megyei, járási vagy községi akciót szervezni, amely a rendelkezésre maradt munkacsoport helyes és tervszerű felhasználásával a kellő organizálás mellett lehetővé teszi a gazdasági munkák elvégzését és megvalósítja azt a gondolatot, hogy akik itthon maradtunk, úgy leszünk méltó fiai az országnak, ha azok helyett is, akik ma

érette a harcmezőre mentek, kettőzött szorgalommal és megfeszített erővel miveljük a hazai földet.

Báró Ghillány Imre s. k.

Valamennyi gazdasági egyesületnek. A földművelésügyi miniszter a következő leiratot intézte az E. G. E.-hez:

»Mindazon helyeken, ahol a cséplési és aratási munkálatok a behívások folytán fennakadtak, a cs. és kir. hadügyminiszter urnál oly irányban szándékozom közbenjárni, hogy azon vidékek népfőkelőit a sürgős munkálatok tartamára szabadságolja, vagy nagy szükség esetén a már learatott vidékek ki nem képzett népfőkelőiből — amennyiben a hadműveletek jelenlegi helyzete ezt megengedi, — katonai munkás csapatokat bocsásson a gazdaközönség rendelkezésére a szokásos helyi napszámárak és megfelelő élelmezés ellenében.

Felhívom ennek folytán az egyesületet, hogy sürgősen jelentse be, hogy működése területén van-e *mulhatatlan* szükség ily rendkívüli intézkedésekre és ha igen, körülbelül hány férfi munkásból álló katonai munkáscsapatot igényelne?»

Felhívjuk ennél fogva gazdatársainkat, hogy a fentiek szerinti *valódi* szükségletét az E. G. E. titkárságánál sürgőnyí uton bejelenteni sziveskedjék.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Cséplőtő gazdák figyelmébe! A kolozsvári M. A. V. Üzletvezetőségtől azt az értesítést kaptuk, hogy a *benzin vasuti szállítása mostantól kezdve újra engedélyezettett*. Benzin-mótorral cséplő gazdáink tehát nem fognak fennakadni.

— Felhívás. A nagyszebeni cs. és kir. katonai parancsnokság hadbiztossága tartozik a cs. és kir. hadsereg, m. kir. honvédség és a m. kir. népfőkelés mozgósított csapatai és intézetei részére mindenféle utánszállításokat, különösen az élelmezést, előkészíteni és biztosítani.

Hogy ezen nehéz és terjedelmes ténykedést lehetőleg támogatni lehessen és a körlet készleteinek pazarlása kikerültesék, az összes kereskedők, földbirtokosok, gyárosok és összes személyekhez, kik abban a helyzetben vannak, a célnak támogatására segítséget nyújtani, azon felhívás menesztetik, hogy ezen katonai hatósághoz vétel- és szállítási ajánlatokat küldjenek be:

Elsősorban élelmi cikkek szükségletnek és pedig:

Liszt: három fajtájú rozsliszt, azután öt fajtájú búzaliszt kenyér előállítására és három fajtájú búzaliszt kétszersült előállítására.

Főzelék: tartós cikkek és pedig rizs, árpakása, árpadara, dara, hüvelyes vetelemény, kása, vagy szárított sütemény, aszalt főzelék stb.

Kávé, tea, fűszer.

Takarmány: különösen zab, azután árpa, kukorica, korpa stb.

Az árak a hadi szolgáltatási törvény szerint fognak engedélyeztetni.

A megfizetés a hadügyminiszterium által augusztus 20-ika után helyzetetett kilátásba.

Az átadás zsákokban, hordókban vagy

ládákban csomagolva, elegysúly tisztasuly gyanánt, a nagyszebeni, kolozsvári, brassyói, gyulafehérvári vagy marosvásárhelyi pályaudvaron való átadás mellett kellene megtörténnie.

Ötven métermázsán alóli ajánlatokat egyenként nem lehet elfogadni, azonban egész községek vagy szövetkezetek ajánlatait lehet benyújtani.

Egyidejűleg a malomtulajdonosokhoz, cipő-, bőr-, ágytakaró- és lópokrógyárakhoz, posztószövésekhez, hentesekhez, azután csomagolóedények (zsákok, ládák, hordók stb.) és mindenféle egészségügyi anyagok készítőihez, széna- és szalmasajtoló tulajdonosaihoz stb. azon felhívás menesztetik, miszerint üzemeiket a katonai parancsnokság hadbiztosságának — az ajánlatok mellett — mielőtt küldjék be.

— Ajánlkozó mezőgazdasági munkások. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, IX. Köztelek utca 1. mintegy száz-kétszáz olyan mezőgazdasági férfi- és nőmunkás jegyeztette magát elő, akik a székesfőváros közelében voltak alkalmazva, de a mozgósítás következtében kenyér nélkül maradtak s most bárminő gazdasági munkára készséggel vállalkoznának. Az egyesület a megkereséseket sürgősen elintézi.

A Dr. Borovszky-féle szagosított

BOROLIN

a világ legjobb és leghatásosabb *házi-szere*. A *Borolin* a fájdalmakat azonnal megszünteti.

Megrendelhető a *Borolingyárban*
Budapest, II., Margitrapart 45. sz.
Próbaüveg 50 fillér.

2762

— A háború és a selyemgyárak. Az Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség a mozgósítás ellenére is a kezelése alatt álló összes gyárakban folytatja a munkát a behívottak családtagjaival. Bezeredy Pál országos selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazott már eddig is 1500 munkacsoport alkalmazott a behívottak családtagjaiból és azon fáradozik, hogy a beérkező selyemfonódák bérlői szintén kövessék ezt a példát. Ha a mozgalom sikerül, úgy közel négyezer család megélhetése biztosítottnak tekinthető.

— A háború és a magyar komló. Cseh és osztrák szaklapok híradása szerint az ottani komlójárásokban az igen abnormis időjárás következtében a még nem régen hangoztatott jó termés remények megcsökkenetek; az alsó mellékágak nem viritottak ki, a tő tetején levő tobozok pedig a száraz nappalok és hideg éjjeliek következtében nem fejlődtek, aprók maradtak, így az 1912. évi termésen alól marad az idei cseh termés. Ezért a július közepén már zsugorodó félben volt komlóárak ismét javulnak úgy, hogy elővételek a Bácskában 300 K körül történtek, — de valószínűen a m. mázsánkénti ár emelkedni fog. Jó ezt tudni a komlótermelőknél, de jó tudni a házi sörgyáraknak is, mert most kénytelenek a környéken található magyar komlót mind megvenni, amennyiben a mozgósítás miatt aligha hozhatnák Csehországból komlót, vagy

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár

3023

Erdélyrészi képvisellete, állandó nagy raktára

Babos és Társai vasnagykereskedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

»örökké« tart a vasuti szállítás. Valahára tehát megérjük, hogy a külföldi piactól önállóan fog kialakulni a magyar komlóár s külföldi komló hiányában megtudják majd a magyar sörgyárosok, hogy a magyar komlóból is lehet jó sört főzni.

— **Rendkívüli érdekes.** A világháború most megjelent európai térképét 1 mtr. átméretű, 15 színű gyönyörű nyomással 1 kor. 20 fillér beküldése ellen rögtön portómentesen megküldi a Nemzeti Államkiadóhivatala Budapest, Ferenc-tér 4.

— **A városok hussal való ellátásának megkönnyítése** s általában a közlekedési viszonyok javítása érdekében a földművelésügyi miniszter a husvizsgálati rendeletnek közfogyasztásra szánt friss husok darabolására vonatkozó előírásait a hatósági állatorvos által élő állapotban, valamint levágás után szabályszerű módon megvizsgált állatból származó s közfogyasztásra feltétlenül alkalmasnak talált husokra hatályon kívül helyezte s megengedte, hogy az ily husok *tetszés szerinti nagyságu darabokban* a termelés helyéről idegen községekbe is szállíttassanak. A miniszteri rendelet értelmében az ily módon szállított husok minden egyes darabját a származási hely illetékes husvizsgáló állatorvosa külön-külön lebélyegezni s a husszállítmányokat kísérő igazolványokban az összsúly feltüntetésén kívül azt is igazolni tartozik, hogy az igazolványban egyenként megnevezett és darabszám szerint felsorolt husok valóban az általa szabályszerűen megvizsgált állat husából származnak-e. A városoknak és községeknek husvizsgálati rendeletben biztosított ellenőrzési jogát s az abban előírt egyéb szállítási feltételeket a földművelésügyi miniszter ezen újabb rendelkezése nem érinti.

— **Magyarország borkereskedelmi forgalma** májusban a legutóbbi statisztikai közlemények szerint rosszabbodott. A hordóbehozatal a tavalyi 22.817 métermázsával szemben 31.615 métermázsára volt. A kivitel ezzel szemben csökkent. Míg tavaly májusban 66.434 métermázsára bört vittek ki hordóban, addig az idén csak 60.313 métermázsát. Ugyanígy a helyzet a palackborknál is. A kivitel a tavalyi 651 métermázsával szemben az idén 573 métermázsára. A behozatal 372 métermázsára, ami a tavalyi 343 métermázsára volt. A pezsgőborkereskedelem kevesebb behozatalt tüntet fel, de a kivitel is csökkent. Cognachban szintén passzív a forgalom. Országoként legnagyobb a behozatal Ausztriából, azután jön Bosznia-Hercegovina, majd Törökország és Görögország. Kivitelünk legnagyobb Ausztriába. Emellett ugy a boszniai, mint a németországi kivitel is növekedett. A németországi kivitel, az egész évet számítva 1576 métermázsára emelkedett.

— **Panasz a kóbor cigányok garázdálkodása ellen.** Nagybicsérd baranyamegyei községben, mint a Bud. Lev.-nek írják, napirenden van a panasz a kóbor cigányok garázdálkodásai miatt. Nap-nap után ismétlődnek a tolvajlások. Már a házak tetején mennek be az épületekbe és foszlják meg a község szegény lakosait élelmüktől és más ingóságától s a kóbor cigánykaravánok végigvonulva az utcákon, nappal baromfi lopásaikkal, éjjel pedig betöréseikkel ejlik rettegésbe a lakosságot. A községi gazdakör legutóbbi gyűléséből kérvénnyel fordult a vármegyei gazdasági egyesülethez, hogy tegyen lépéseket az egyesület a kóbor cigányok helyhez kötése érdekében. A cél elérése szempontjából a gazdakör célszerűnek tartja, hogy a kóbor cigányoknak a vo-

nós-jóság tartását tiltsák be. A vármegyei gazdasági egyesület pártolón foglalt állást a gazdakör kérelme mellett és a kóbor cigányok garázdálkodása ellen egyelőre kikérte a megye alispánjának támogatását.

— **Oroszország vajkivitele** az 1901. évi 2 millió pud és 26.4 millió rubel értékkel szemben a múlt évben 4.7 millió pudra és 71.3 millió rubel értékre emelkedett. Az egész orosz vajkivitel ugyszólván csak Németország, Nagybritánia és Dánia emésztik fel s főleg Németország vajszükségletének több mint felét orosz vajjal fedezi. A kiviteli vaj fő származási területe Nyugat-Szibéria. Első helyen állanak Barnaulszk és Omszk kerületek a szibériai vaj össtermelésének 71.8 százalékával. A szibériai vaj, amely azelőtt kizárólag a külföldre ment, egymásután hódította meg az orosz piacokat. Az orosz vaj ára 1913-ban meglehetősen szilárd volt, de az utolsó hónapokban a fokozott kereslet folytán emelkedett. Figyelmet érdemel, hogy az orosz hatóságok kiváló gondot fordítanak a vajhamisítás megakadályozására.

— **Őszi erdészeti államvizsgák.** A folyó év őszi erdészeti államvizsgát tenni szándékozókat felhívjuk, hogy az ehhez szükséges engedély iránt kérvényüket kellően felszerelve, legkésőbb folyó évi aug. hónap végéig a m. kir. földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályához (Budapest, V., Zoltán-utca 16.) bérmentve küldjék be.

— **Elhalasztott állatdíjazások.** A háborús mozgalmak miatt Kolozsmegye járásában tervezett tenyészállatdíjazások egyelőre elhalasztottak, ugyanígy nem tartatnak meg a tervezett gazdakiállítások s szántásversenyek sem.

— **A világ műtrágya fogyasztása.** Több mint három milliárd értékű műtrágyát fogyaszt ma a világ gazdaközönsége, amelyből Magyarországra körülbelül 25 millió korona, a nem is kétszerte nagyobb Németországra pedig több mint 400 millió márka esik. Az első szuperfoszfát gyár 1841-ben Angliában, majd 1850-ben Németországban állított fel s 1862-ben már 200.000 tonna szuperfoszfát gyártott, ma pedig világszerte több mint 500 szuperfoszfát gyár van működésben, amelyek körülbelül 10 millió tonna szuperfoszfátot gyártanak. Magyarországon nyolc szuperfoszfát gyár van ezidőszertint működésben, amelyek együttesen kb. 230.000 tonna szuperfoszfátot gyártanak s több mint 2000 hivatalnokot és munkást foglalkoztatnak. Egyaráznak tehát nemcsak azért van nagy nemzetgazdasági jelentőségük, mert olyan anyagot termelnek a szuperfoszfátban, amelynek segítségével különösen a kalászosok termése 20—30 százalékkal emelhető, hanem azért is, mert nagyszámu magyar családnak nyújtanak keresetet és biztos megélhetést.

— **Elmaradnak az állatdíjazások.** A földművelésügyi miniszter rendelete folytán a folyó év őszi tervezett járási állatdíjazásokat újabb intézkedésig elhalasztották.

**A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
TOKAJI LÁSZLÓ**

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Kisegítő gazdasági alkalmazást keres azonnalra jobb gazdaságban most érettségizett és gazd. akadémiára készülő fiatal ember, aki már gazdaságban foglalkozott, gőzeséplőgépet kezelni tud stb. Címe: Tokaji Lajos Kolozsvár, Attila-u. 27. sz. x. y.

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
— (Jókai-u. 2. sz. I. emelet.) —

FÖLDBIRTOKRA
és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztésse,
LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT.

A jelzalogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD
TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

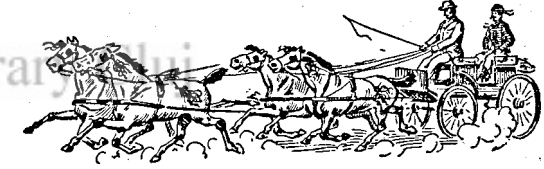
2001

KWIZDA FERENCZ JÁNOS az osztrák-magyar cs. és kir., a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állatgyógyászati cikkekben való szállítója, kerületi gyógyszerész **Korneuburghan** Wien mellett.

KWIZDA-féle Restitutions-fluid

mosóvíz lovak számára. Szóvédjegy, címke és csomagolás védve.

Ára: Egy üveg 2 korona 80 fillér. 31181.

Hatvan év óta van használatban az udvari, valamint versenystállókban is lovak izmainak erősítésére, fárasztó menetek előtt és után, ficamodásoknál, és az izmok merevedésénél stb. Lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

KWIZDA-féle Restitutions-fluid
valódi csak a mellékelt védjeggyel

A LEGNAGYOBBI ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJJARRAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő
BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33

2278 **VII., Gizella-ut 15.**

(Lakás: Stefáni-ut 1. szám.)

Gazdatiszti, számtartói szőlőkezelői állást keres

azonnali vagy bármikori belépésre 32 éves, nőtlen, hadmentes, szorgalmas, józan életű, szakiskolát végzett, 14 évi gyakorlattal rendelkező egyén. Jártas mezőgazdasági kereskedelmi ipari nővények termelésében, átlattenyészítés, hizlalás, szőlészet, borászat, gyümölcsészet és irodai munkálatokban. Kisegítőnek is elmegy. Erdélyi viszonyokkal ismerős. Cím: Zima Ferenc Békés, III. ker. 327. (Békésmegye)

3132

Megvételre sürgősen keresek

kitermelésre alkalmas, idősebb, hat ezer kat. holdon felüli, bármily nagy területű, vasúthoz közel fekvő

bükk-fa erdőt.

Levélbeni részletes ajánlatokat direkt a tulajdonostól, augusztus hó végéig kérek:

Sándor János Kolozsvár, Ferencz József-ut 76. címre.

3129

Egy belterjesen kezelt nagyobb birtok önálló vezetésére

keresek

azonnali belépésre egy ügyes, a gazdaság minden ágazatában jártas

ispánt

Czim a kiadóhivatalban.

3131

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2769

Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet

Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

Gazdatiszti állást keres

őszire vagy tavaszra 38 éves, református, nős, gyermektelen, felmondatlan állásban levő szeszgyári és 1000 hold mezőgazdaságot vezető gazdatiszt. Beszél: magyarul, németül és románul. Jelenlegi állását városról falura való költözésért hagyná el.

Cim a kiadóhivatalban.

3127

Egy képzett gazdatiszt azonnalra állást keres.

Czim: Zsombory Károly Kolozsvár, Múzeum-u. 12.

x. z.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módok szerint, előnyös feltételek mellett.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hétszer részesültek az üzletfeleslegéből, közgyűlési határozat értelmében díjviszterítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatóságához, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.—	K
Tartalékok	3,357.603.—	»
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett tűzkárokból	10,740.000.—	»
jégkárokból	5,042.000.—	»
Biztosított érték tűzben 1912. évben	880.000.000.—	»
jégben 1912. évben	63.000.000.—	»
Életüzlet állománya	15,240.080.—	»
A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a		

»GONDVISELÉS» Országos Központi Segélyező Társulat

utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiházasítási (önállóítási) segélybiztosítások eszközöltenek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működéssel. Tájékoztatót készíttünk, ggyel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 2008

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.

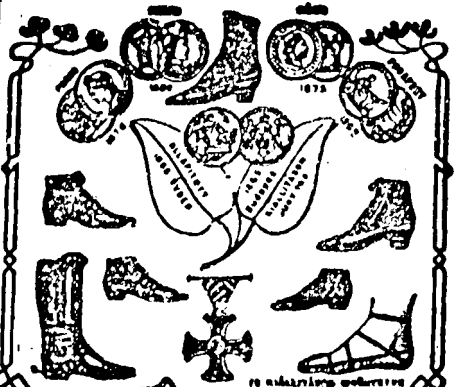
Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-intézet. Kérjen ajánlatot

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Fölhívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangu műhelyében a legjobb anyagból és legújabb divatszerint készült közkedveltségű **férfi és női cipőraktárára**

2019

Megrendelés után készít amerikai és francia, vagy bármily tetszés szerinti faconu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után, de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével eszközöltenek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

Homlokzatok és belsőhelyiségek meszelésére

a legjobb és a legtökéletesebb

2767 II.

Kimerítő ajánlatot és mintát szivesen küld: LUTZ EDE és TÁRSA festékgyára BUDAPEST, VII., ker., Örnagy-u. 4.

Orpington

fajtyukok.

A kolozsvári állatkivállításon első díjjal díjazott

Orpington-törzstyukok eladó.

Erzsébet-út 13. szám.